

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Akcijski plan za provedbu Programa razvoja sektora mljekarstva u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2025. godine

Zagreb, 2024. godine

Sadržaj

1. UVOD	3
2. CILJEVI PROGRAMA	3
3. PREGLED MJERA AKCIJSKOG PLANA ZA PROVEDBU PROGRAMA RAZVOJA SEKTORA MLJEKARSTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE DO 2025. GODINE	4
4. OPIS MJERA I IZVORI FINANCIRANJA	5
5. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE	15

1. UVOD

Akcijski plan za provedbu Programa razvoja sektora mljekarstva u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2025. godine (u dalnjem tekstu „Akcijski plan“), izrađen je s ciljem realizacije aktivnosti i mjera postavljenih u Programu razvoja sektora mljekarstva u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2030. godine. Izrađen je za razdoblje do 2025. godine te prikazuje provedbene aktivnosti i podatke o planiranim izvorima financiranja i procijenjenom trošku provedbe u navedenom razdoblju.

Financijska sredstva za provedbu pojedinih aktivnosti osigurana su u Državnom proračunu za 2024. i projekcije za 2025. i 2026. godinu na razdjelu Ministarstva poljoprivrede, dok su ostala sredstva planirana u skladu sa Strateškim planom Zajedničke poljoprivredne politike 2023. – 2027.

2. CILJEVI PROGRAMA

Cilj 1. Povećanje broja grla u proizvodnji mlijeka

Prioritet 1.1. Očuvati gospodarstva u proizvodnji mlijeka te omogućiti diverzifikaciju proizvodnje

Prioritet 1.2. Stvaranje novih kapaciteta u proizvodnji mlijeka

Cilj 2. Povećanje produktivnosti proizvodnje mlijeka po grlu i po gospodarstvu

Prioritet 2.1. Modernizacija i razvoj gospodarstava i uvođenje novih proizvodnih tehnologija u proizvodnji mlijeka

Prioritet 2.2. Unaprjeđenje proizvodnosti grla u proizvodnji mlijeka primjenom uzgojnih metoda

Cilj 3. Osiguravanje dostupnih i dostačnih preradbenih kapaciteta i trženja mlijeka

Prioritet 3.1. Razvoj domaće ponude i prerade mlijeka i mliječnih proizvoda (kratki lanci opskrbe)

Prioritet 3.2. Jačanje prerade mlijeka

Prioritet 3.3. Promocija domaće proizvodnje

3. PREGLED MJERA AKCIJSKOG PLANA ZA PROVEDBU PROGRAMA RAZVOJA SEKTORA MLJEKARSTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE DO 2025. GODINE

U ostvarenju ciljeva Programa značajan doprinos imat će provedba niza intervencija iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike 2023. – 2027.

Mjere kroz Intervencije proizvodno vezanih izravnih plaćanja te IAKS mjere ruralnog razvoja

Proizvodno vezane potpore dohotku imaju za cilj stabilizaciju dohotka korisnika, proizvođača mlijeka:

- 32.01. - Krave u proizvodnji mlijeka
 - Podintervencija krave u proizvodnji mlijeka
 - Podintervencija prvočelke
- 32.04. - Ovce i koze

IAKS mjere ruralnog razvoja

- 70.03. - Očuvanje ugroženih izvornih pasmina domaćih životinja
 - Istarska ovca
 - Paška ovca
- 70.06. - Plaćanja za dobrobit životinja
 - Goveda (mlječne krave, rasplodne junice, telad)
 - Koze
 - Ovce

Mjere u Programu koje će se provoditi kroz natječaje

- Prioritetna ulaganja u postojeće farme u proizvodnji mlijeka i njihovu rekonstrukciju radi podizanja standarda za držanje životinja te povećanje kapaciteta farmi
- Prioritetna ulaganja u izgradnju i opremanje prostora za mužnju (adaptacija postojećih ili izgradnja novih izmuzišta, uključujući opremanje)
- Prioritizacija ulaganja u obnovljive izvore energije
- Ulaganja u unaprjeđivanje i automatizaciju tehnoloških procesa na gospodarstvima (npr. nabava robova za mužnju)
- Prioritetna ulaganja u rashladne kapacitete na farmama
- Prioritetna ulaganja u rashladna transportna vozila za dopremu svježeg sirovog mlijeka na sabirno mjesto / otkupljivaču / potrošaču
- Prioritetna ulaganja u izgradnju i adaptaciju objekata na poljoprivrednim gospodarstvima za preradu i trženje mlijeka i mlječnih proizvoda
- Prioritetna ulaganja u prerađivačke kapacitete u vlasništvu PO i zadruga
- Prioritetna ulaganja u objedinjavanje ponude proizvoda prema posebnim korisnicima (škole, vrtići, domovi za starije i nemoćne, bolnice,) ili u turističke vrste (objedinjena ponuda prema HoReCa) kroz PO, Zadruge i slično
- Prioritetna ulaganja u promociju tradicionalnog, domaćeg, s posebnim oznakama („Dokazana kvaliteta“ ZOI, ZOZP...) s dodanom vrijednošću – provoditi kontinuiranu kampanju

Državne potpore

- Program državne potpore za iznimno osjetljive sektore - mlječne krave
- Programi potpore za nabavu uzgojno valjanih junica i Programi potpore za nabavu uzgojno valjanih jarica i šilježica
- Programi revitalizacije za posebno ugrožena područja (potres, poplave, planinska područja, područja udaljena od urbanih centara, područja s krškim pašnjacima ...)
- Sudjelovanje u međunarodnim sustavima genetskog (genomskog) vrednovanja

4. OPIS MJERA I IZVORI FINANCIRANJA

Cilj: 1. Povećanje broja grla u proizvodnji mlijeka

Mjere kroz Intervencije proizvodno vezanih izravnih plaćanja te IAKS mjere ruralnog razvoja

CIS(32) - Proizvodno vezana potpora dohotku

32.01. - Krave u proizvodnji mlijeka

Cilj dodjele potpore je stabilizacija dohotka korisnika, proizvođača mlijeka, a uvođenjem potpore za prvotelke se sprječava pad broja krava u proizvodnji mlijeka. Nadomještanje dijela troškova uzgoja koji značajno opterećuju cijenu koštanja mlijeka, utječe na održivost proizvodnje posebno u ovom razdoblju velikog rasta inputa i neizvjesnosti na tržištu. Proizvodno vezana potpora za krave u proizvodnji mlijeka dodjeljivat će se kroz dvije podintervencije: krave u proizvodnji mlijeka i prvotelke.

Podintervencija krave u proizvodnji mlijeka

Potpore se dodjeljuje kao godišnja potpora po grlu, a kako bi potpora bila dodijeljena moraju biti ispunjeni svi kriteriji prihvatljivosti. Obveza proizvodnje mlijeka ne odnosi se na prvotelke te one ne ulaze u izračun.

Podintervencija prvotelke

Potpore se dodjeljuje kao godišnja potpora po grlu, a kako bi potpora bila dodijeljena moraju biti ispunjeni svi kriteriji prihvatljivosti. Grla u godini podnošenja zahtjeva moraju imati registrirano prvo teljenje.

Kako bi se ojačao položaj poljoprivrednika na tržištu, povećala njihova konkurentnost, ostvario zadovoljavajući dohodak te otklonile poteškoće s kojima se suočavaju proizvođači u sektoru mlijeka, potrebno je dodjeljivati proizvodno vezanu potporu ovom sektoru. Gospodarstva koja proizvode veće količine outputa konkurentnija su, uvođenjem obvezne količine mlijeka potiče se PG na veću proizvodnju mlijeka, a potpora za prvotelke za cilj ima povećanje stada korisnika.

Planirani jedinični iznos za prvotelke je 342,00 € po grlu, dok je za krave u proizvodnji mlijeka 247,00 €/grlo.

32.04. - Ovce i koze

Cilj dodjele potpore je stabilizacija dohotka korisnika, proizvođača ovaca i koza. Proizvodno vezana potpora za ovce i koze dodjeljivat će se po grlu. Kako bi potpora bila isplaćena grlo mora ispuniti kriterije prihvatljivosti. Cilj ove intervencije je jačanje konkurentnosti i dohotka poljoprivrednika koji se bave proizvodnjom ovaca i koza kao i povećanje održivosti te otklanjanje poteškoća s kojima se suočavaju. Potpora u sklopu ove intervencije dodjeljuje se po grlu koje ispunjava sve uvjete prihvatljivosti.

Prihvatljivi korisnici su aktivni poljoprivrednici koji ispunjavaju uvjete prihvatljivosti.

Za potporu su prihvatljive ovce i koze:

- koje su na dan podnošenja zahtjeva upisane u JRDŽ i stare su najmanje 12 mjeseci

- koje se u godini podnošenja zahtjeva drže na poljoprivrednom gospodarstvu korisnika najmanje 100 dana (neprekidno), a 100 dana se počinje brojati od dana podnošenja zahtjeva
- koje u godini podnošenja zahtjeva imaju prijavljeno janjenje/jarenje u JRDŽ

Broj prihvatljivih grla za potporu jednak je u JRDŽ prijavljenom broju janjenja/jarenja u godini podnošenja zahtjeva, a koji ne smije biti veći od broja grla za koja je podnesen zahtjev za potporu. Korisnik u kalendarskoj godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu mora završiti tečaj izobrazbe na temu antimikrobne rezistencije. Korisnik, u kalendarskoj godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu, mora završiti tečaj izobrazbe na temu zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla.

Sektor ovaca i koza važan je iz gospodarskih, socijalnih i okolišnih razloga. Veliki dio stanovništva Republike Hrvatske živi u ruralnim područjima te se tradicionalno bavi poljoprivredom za koju postoji povoljni agroklimatski i ekološki uvjeti. Općenito sektor stočarstva ima dugu tradiciju u ruralnim područjima te se na njega oslanjaju i druge poljoprivredne i gospodarske aktivnosti, kao što su biljna proizvodnja (koja je važna za proizvodnju hrane za životinje) te proizvodnja i prerada proizvoda životinjskog podrijetla. Osim u kontinentalnom dijelu RH, ovčarstvo i kozarstvo imaju bitnu socijalnu važnost na otocima i područjima sa otežanim uvjetima gospodarenja. Gospodarstva koja se na otocima bave ovčarstvom uglavnom su obiteljska poljoprivredna gospodarstva i uglavnom su specijalizirana za uzgoj ovaca.

Planirani jedinični iznos po grlu (ovce i koze) je 8,00 €.

Tablica 1 Izvori financiranja po godinama provedbe za sva grla u proizvodnji mlijeka (mlječne krave, ovce, koze)

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865037		
	551		
za 2024. god.	21.985.400,00		
za 2025. god.	21.985.400,00		
Ukupna planirana sredstva po izvoru	43.970.800,00		

70.03. - Očuvanje ugroženih izvornih pasmina domaćih životinja (ovce i koze)

Obveze:

- Svake godine tijekom obveznog petogodišnjeg razdoblja završiti izobrazbu ili koristiti individualno savjetovanje ili sudjelovati u demonstracijskoj aktivnosti u trajanju od najmanje šest sati
- Voditi evidenciju o provedenim aktivnostima povezanim s obvezama
- Uzgajati ugrožene izvorne pasmine
- Provoditi uzgojni program uz dostizanje uzgojnih ciljeva navedenih u programu
- Tijekom obveznog razdoblja od pet godina držati najmanje isti broj UG istih pasmina za koje je zatražena potpora prve godine

Planirani iznos po grlu za pasminu Istarska ovce 170,15 €, a za pašku 219,51 €.

Tablica 2 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	28.063,96	112.255,86	
za 2025. god.	28.063,96	112.255,86	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	56.127,92	224.511,72	0,00

70.06. - Plaćanja za dobrobit životinja

Cilj intervencije je poticati poljoprivrednike na provedbu dobrobiti životinja (SO9) kako bi se poboljšali životni uvjeti domaćih životinja te kako bi bili što sličniji njihovim prirodnim potrebama. Kako bi se to postiglo, potrebno je primijeniti aktivnosti koje nadilaze propisane standarde i uobičajenu poljoprivrednu praksu.

Dobrobit životinja podržava veće standarde iz četiri područja dobrobiti (poboljšana hranidba, poboljšani uvjeti smještaja, pristup na otvoreno, poboljšana skrb) za:

1. Goveda (mlječne krave, rasplodne junice, telad)
2. Koze
3. Ovce

Iznosi potpore za Intervenciju 70.06. za grla u proizvodnji mlijeka

Plaćanja za dobrobit životinja u govedarstvu			
Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
MLIJEČNE KRAVE	Poboljšana hranidba – oba zahtjeva su obavezna, moraju se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju mlječne krave
		Kontrola plijesni i toksina	4,93
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 %	57,16
		Obogaćivanje ležišta	128,37
	Pristup na otvoreno	Držanje na ispaši	34,06
		Ispust	52,1
RASPLODNE JUNICE	Poboljšana hranidba – oba zahtjeva su obavezna, moraju se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju rasplodne junice
		Kontrola plijesni i toksina	4,93
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 %	33,48
		Obogaćivanje ležišta	155,96
	Pristup na otvoreno	Držanje na ispaši	55,89
		Ispust	64,2
TELAD	Poboljšana hranidba -mora se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju telad
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 %	17,05
		Obogaćivanje ležišta	46,51
	Pristup na otvoreno	Telad mora imati pristup ispuštu iz staje ili se mora držati u natkrivenim boksovima s vanjskim prostorom	112,95
Plaćanje za dobrobit životinja u kozarstvu			
Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
KOZE	Poboljšana hranidba -mora se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju koze
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 % za koze u proizvodnji mlijeka	134,95
	Pristup na otvoreno	Držanje na ispaši	79,3
		Pristup ispuštu	40,76
Plaćanje za dobrobit životinja u ovčarstvu			
Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG

OVCE	Poboljšana hranidba -mora se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG -u za kategoriju ovce
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 % za ovce u proizvodnji mlijeka	94,5
	Pristup na otvoreno	Držanje na ispaši Pristup ispustu	79,3 40,76

Tablica 3 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
za 2024. god.	12	565	
za 2025. god.	1.999.000,00	7.996.000,00	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	1.999.000,00	7.996.000,00	
	3.998.000,00	15.992.000,00	0,00

Mjere koje se provode kroz natječaje

Naziv mjere: Prioritetna ulaganja u postojeće farme u proizvodnji mlijeka i njihovu rekonstrukciju radi podizanja standarda za držanje životinja te povećanje kapaciteta farmi

Opis mjere: Ulaganja uključuju financiranje rekonstrukcije postojećih farmi radi podizanja standarda držanja životinja, ulaganja u rekonstrukciju i izgradnju pomoćnih objekata na farmama, ulaganja u izgradnju i proširenje objekata u cilju povećanja broj grla na postojećim farmama te podizanje standarda za učinkovito korištenje resursa i energije te podizanje standarda za uvjete rada, a time i ostanak u proizvodnji. Mala i srednja gospodarstva imaju značajnu ulogu u očuvanju visoke vrijednosti krajobraza i biološke raznolikosti ruralnog prostora. Osim ulaganja u mala i srednja gospodarstava, potrebno je omogućiti velikim gospodarstvima nastavak razvoja i usklađivanje sa zahtjevima koji će biti stavljeni pred proizvođače mlijeka u okviru prilagodbe mjerama za klimatsku prilagodbu.

Pokazatelji rezultata mjere: Broj farmi koje su provele rekonstrukciju objekata u cilju povećanja broja grla i/ili podizanja standarda za učinkovito korištenje energije

Tablica 4 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
za 2024. god.	12	565	
za 2025. god.	884.215,50	3.536.862,00	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	1.174.210,35	4.696.841,41	
	2.058.425,85	8.233.703,41	

Naziv mjere: Prioritetna ulaganja u izgradnju i opremanje prostora za mužnju (adaptacija postojećih ili izgradnja novih izmuzišta, uključujući opremanje)

Opis mjere: Mjera se provodi u svrhu ulaganja u postojeća gospodarstva a koja uvode robotizaciju mužnje te robotizaciju hranidbe, uz ostala ulaganja u visokotehnološke procese na farmama koji će smanjiti ovisnost o ljudskom radu. Osim nabave opreme i uređaja, mjerom je obuhvaćeno i sufinanciranje radova na rekonstrukciji objekata potrebnih za ugradnju opreme za mužnju i transport mlijeka do laktofriza. Potpora je namijenjena za mikro, mala i srednja poduzeća (MSP)

Pokazatelji rezultata mjere: Broj farmi koje su izgradile nova ili adaptirale postojeća izmuzišta

Tablica 5 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	884.215,50	3.536.862,00	
za 2025. god.	1.174.210,35	4.696.841,41	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	2.058.425,85	8.233.703,41	

Naziv mjere: Prioritizacija ulaganja u obnovljive izvore energije

Opis mjere: Obnovljivi izvori energije imaju velik potencijal primjene u poljoprivredi i doprinose stvaranju održive poljoprivrede. Korištenjem obnovljivih izvora energije (biomasa, energija sunca) ojačati će se sigurnost opskrbe energijom, postupno smanjiti gubici energije, doprinijeti smanjenju emisije CO₂ i povećavati energetska učinkovitost. Ulaganjima u postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora smanjit će se ovisnost o fosilnim gorivima te povećati domaća proizvodnja. Proizvedena energija koristi se isključivo za podmirenje vlastitih potreba gospodarstva za električnom i/ili toplinskom energijom u svrhu proizvodnje i/ili prerade poljoprivrednih proizvoda iz Priloga I. Ugovoru o EU. Cilj ove intervencije je povećati neovisnost poljoprivrednih gospodarstava o energentima.

Pokazatelji rezultata mjere: Broj farmi koje su instalirale postrojenja za obnovljive izvore energije

Tablica 6 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	757.899,00	3.031.596,00	
za 2025. god.	1.006.466,02	4.025.864,06	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	1.764.365,02	7.057.460,06	

Cilj 2. Povećanje produktivnosti proizvodnje mlijeka po grlu i po gospodarstvu

Naziv mjere: Ulaganja u unaprjeđivanje i automatizaciju tehnoloških procesa na gospodarstvima (npr. nabava robova za mužnju, automatizacija hranidbe, ...)

Opis mjere: Gospodarstvima će se omogućiti potpora za ulaganja u unaprjeđivanje i automatizaciju tehnoloških procesa na gospodarstvima, te ulaganja u sustave uštede energije. Ovakva ulaganja su opravdana budući da imaju pozitivan učinak na rast produktivnosti i konkurentnosti gospodarstva. Jedno od rješenja koje se nameće su ulaganja u procese automatizacije (npr. robotska mužnja, automatizirano izgnojavanje, automatizirana hranidba, informatizacija svih sustava na farmi).

Pokazatelji rezultata mjere: Broj farmi koje su unaprijedile tehnološke procese automatizacijom i/ili digitalizacijom

Tablica 7 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	1.165.640,59	4.662.562,35	
za 2025. god.	2.762.960,59	11.051.842,35	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	3.928.601,18	15.714.404,70	

Cilj 3. Osiguravanje dostupnih i dostačnih preradbenih kapaciteta i trženja mlijeka

Naziv mjere: Prioritetna ulaganja u rashladne kapacitete na farmama

Opis mjere: Ulaganja u rashladne kapacitete primarnih proizvođača mlijeka (laktofrizi, hladnjaci, rashladne vitrine, mljekomati i sl.) omogućit će razvoj lokalnih proizvoda i uspostavljanje kratkih opskrbnih lanaca i plasman proizvoda izravno potrošaču na mjestu proizvodnje.

Pokazatelji rezultata mjere: Broj farmi koje su nabavile rashladne uređaje

Tablica 8 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	49.331,87	197.327,50	
za 2025. god.	205.264,65	821.058,59	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	254.596,52	1.018.386,09	

Naziv mjere: Prioritetna ulaganja u rashladna transportna vozila za dopremu svježeg sirovog mlijeka na sabirno mjesto / otkupljivaču / potrošaču

Opis mjere: Veći dio proizvedenog mlijeka prodaje se izravno otkupljivačima te su potrebna ulaganja u sustave čuvanja (hlađenja) i transporta sirovog mlijeka s poljoprivrednih gospodarstava prema otkupljivačima, posebice s gospodarstava koja su udaljena od mjesta sabiranja mlijeka. Većinom se svježe sirovo mlijeko sakuplja organizirano od strane otkupljivača, međutim, jedan dio gospodarstava bi se mogao uključiti u prodaju otkupljivačima kroz vlastitu dostavu mlijeka na sabirno mjesto.

Pokazatelji rezultata mjere: Broj gospodarstava koja su nabava rashladna transportna vozila

Tablica 9 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	49.331,87	197.327,50	
za 2025. god.	205.264,65	821.058,59	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	254.596,52	1.018.386,09	

Naziv mjere: Prioritetna ulaganja u izgradnju i adaptaciju objekata na poljoprivrednim gospodarstvima za preradu i trženje mlijeka i mliječnih proizvoda

Opis mjere: Prodaja proizvoda na gospodarstvu zaokružen je proces koji treba obuhvatiti proizvodnju, doradu, preradu i izravnu prodaju potrošaču, uz razvoj novih proizvoda povećavane dodane vrijednosti. Preduvjet za razvoj i širenje izravne prodaje je postojanje uređenih prostora za preradu, čuvanje i plasman mlijeka i mliječnih proizvoda na gospodarstvima primarnih proizvođača.

Pokazatelji rezultata mjere: Broj objekata koji su izgrađeni ili adaptirani

Tablica 10 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	246.659,37	986.637,49	
za 2025. god.	1.026.323,24	4.105.292,95	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	1.272.982,61	5.091.930,43	

Naziv mjere: Prioritetna ulaganja u prerađivačke kapacitete u vlasništvu PO i zadruga

Opis mjere: Ulaganja će biti usmjerena u izgradnja prerađivačkih objekata (mljekare, sirane, kušaone i sl.), uključujući i ulaganja u skladištenje, sortiranje i pakiranje proizvoda, u okviru zadruga ili proizvođačkih organizacija.

Pokazatelji rezultata mjere: Broj izgrađenih i opremljenih objekata u vlasništvu PO i zadruga

Tablica 11 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	49.331,87	197.327,50	
za 2025. god.	205.264,65	821.058,59	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	254.596,52	1.018.386,09	

Naziv mjere: Prioritetna ulaganja u objedinjavanje ponude proizvoda prema posebnim korisnicima (škole, vrtići, domovi za starije i nemoćne, bolnice,) ili u turističke svrhe (objedinjena ponuda prema HoReCa) kroz PO, Zadruge i slično

Opis mjere: Ulaganja u zajedničko plasiranje proizvoda na tržište (koncentriranja proizvoda) te pripreme proizvoda za prodaju, objedinjavanje ponude, prodaje i opskrbu kupaca na veliko. Udruživanjem dionika u lancu opskrbe hranom olakšava se otvaranje novih kanala prodaje za prepoznatljive proizvode s dodanom vrijednošću (hoteli, restorani, specijalizirana prodajna mjesta, a i vanjska tržišta koja prepoznaju takve proizvode te posebni korisnici u školama, vrtićima, domovima za starije i nemoćne te bolnicama).

Za nastup na tržištu je značajno zaokruživanje ponude kroz bolje povezivanje primarnih proizvođača (npr. proizvođača sireva s proizvođačima maslinovih ulja ili proizvođačima vina, turističkim objektima i sl...), a jednako i prerađivača mlijeka i mlijecnih proizvoda.

Pokazatelji rezultata mjere: Broj primarnih proizvođača mlijeka koja sudjeluju u skupinama proizvođača, organizacijama proizvođača

Tablica 12 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	49.331,87	197.327,50	
za 2025. god.	205.264,65	821.058,59	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	254.596,52	1.018.386,09	

Naziv mjere: Prioritetna ulaganja u promociju tradicionalnog, domaćeg, s posebnim oznakama („Dokazana kvaliteta“ ZOI, ZOZP...) s dodanom vrijednošću – provoditi kontinuiranu kampanju.

Opis mjere: Ulaganja u promociju prepoznatljivih proizvoda s dodanom vrijednošću iz sustava kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (ZOI/ZOZP/ZTS), nacionalnog sustava kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“, proizvodnje iz sustava dobrobiti životinja, ekološke proizvodnje kao i hrane koja je proizvedena bez GMO-a, u skladu sa smjernicama za zdravu i održivu prehranu i smanjenje ekološkog otiska. Uključivanjem primarnih proizvođača mlijeka u sustave kvalitete poboljšat će se dodana vrijednost poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, što će doprinijeti poboljšanju dohodovnog položaja poljoprivrednih gospodarstava, poboljšanju položaja poljoprivrednika u vrijednosnom lancu. Za nastup na tržištu je značajno zaokruživanje ponude

kroz bolje povezivanje primarnih proizvođača i prerađivača te organiziranje kontinuiranih promotivnih kampanja s ciljem informiranja potrošača i pronalaženja novih kanala plasmana.

Pokazatelji rezultata mjere: Broj uključenih proizvođača

Tablica 13 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A865041	A865041	
	12	565	
za 2024. god.	49.331,87	197.327,50	
za 2025. god.	205.264,65	821.058,59	
Ukupna planirana sredstva po izvoru	254.596,52	1.018.386,09	

Državne potpore

Cilj: 1. Povećanje broja grla u proizvodnji mlijeka

Naziv mjere: Program državne potpore za iznimno osjetljive sektore u poljoprivredi za 2024. godinu

Opis mjere: Plaćanja za iznimno osjetljive sektore obuhvaćaju potpore za: mlječne krave, rasplodne krmače, ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje i duhan. Između ostalog, ovaj Program ima za cilj unaprjeđenje uzgoja u sektoru mlječnog govedarstva. Prihvataljiva grla jesu krave mlječne ili kombinirane pasmine i njihovih križanaca u proizvodnji mlijeka kod kojih se provodi kontrola mlječnosti.

Tablica 14 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	A820055		
	11		
za 2024. god.	4.800.000,00		
za 2025. god.	4.800.000,00		
Ukupna planirana sredstva po izvoru	9.600.000,00		

Naziv mjere: Programi potpore za nabavu uzgojno valjanih junica i Programi potpore za nabavu uzgojno valjanih jarica i šilježica

Opis mjere: Posljedice izvanrednih okolnosti u razdoblju od 2020. godine (COVID, poremećaji cijena na tržištu energenata, gnojiva, stočne hrane, ruska agresija na Ukrajinu) su značajno utjecale na narušavanje proizvodnog potencijala u poljoprivrednim gospodarstvima koja se bave proizvodnjom mlijeka i mlječnog sektora u cjelini na nacionalnoj razini. Ukupno je u siječnju 2022. godine registrirano 3379 isporučitelja mlijeka, a što je za 15,48% manje nego u istom mjesecu 2021. godine, odnosno manje za 35,94% u odnosu na siječanj 2019. godine. Slični su trendovi i u otkupu ovčjeg i kozjeg mlijeka. Cilj Programa je pružanje finansijske pomoći primarnim proizvođačima u sektoru mlječnog govedarstva, ovčarstva i kozarstva za kupovinu steonih junica, šilježica i jarica. Programom se namjerava potaknuti obnova proizvodnog potencijala u mlječnim stadima te likvidnost vratiti na razinu od prije početka nastupa nepovoljnih okolnosti, a sve to u cilju podizanja stupnja nacionalne samodostatnosti proizvodnje mlijeka. Potpore će biti usmjerene na obiteljska poljoprivredna

gospodarstva male i srednje veličine u rangu mikro i malih poduzeća koja uzgajaju goveda, ovce i/ili koze mlijecnih i kombiniranih pasmina i koja predstavljaju najbrojniju skupinu proizvođača mlijeka u Republici Hrvatskoj.

Pokazatelji rezultata mjere: Iskorištenost sredstava.

Tablica 15 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	T820072		
	11		
za 2024. god.	2.400.000,00		
za 2025. god.	2.400.000,00		
Ukupna planirana sredstva po izvoru	4.800.000,00		

Naziv mjere: Programi revitalizacije za posebno ugrožena područja (potres, poplave, planinska područja, područja udaljena od urbanih centara, područja s krškim pašnjacima ...)

Opis mjere: Posebno ugrožena područja su osjetljiva na posljedice klimatskih promjena (požari, erozije, sukcesija, poplave), te druge prirodne nepogode, čime je izravno ugrožena stočarska proizvodnja na ovim prostorima, ali i biološka raznolikost navedenih područja. Često navedena područja imaju bogatu tradiciju poljoprivrede i s poljoprivredom povezanih aktivnosti. Ulaganja u revitalizaciju starih gospodarstava i tradicionalnih aktivnosti mogu doprinijeti razvoju ponude mlijeka i mlijecnih proizvoda s dodanom vrijednošću.

Pokazatelji rezultata mjere: Iskorištenost sredstava.

Tablica 16 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori financiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	T820072		
	11		
za 2024. god.	600.000,00		
za 2025. god.	600.000,00		
Ukupna planirana sredstva po izvoru	1.200.000,00		

Cilj 2. Povećanje produktivnosti proizvodnje mlijeka po grlu i po gospodarstvu

Naziv mjere: Sudjelovanje u međunarodnim sustavima genetskog (genomskog) vrednovanja

Opis mjere: Genetsko vrednovanje u Republici Hrvatskoj temelji se na korištenju fenotipskih podataka koji se prikupljaju kroz različite oblike kontrole proizvodnosti (mlijecnost, plodnost, ocjena vanjštine i tovnost s linije klanja) i informacija o porijeklu. Procjenu uzgojnih vrijednosti provodi Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH) koju je većina uzgojnih udruženja izabrala za treću stranu u provedbi većine specifičnih aktivnosti iz uzgojnih programa.

Programom se namjerava potaknuti uvođenje genomske selekcije kao suvremenog alata selekcije i vrednovanja u populacijama domaćih životinja u Republici Hrvatskoj te kroz povećanje proizvodnog potencijala i povećanje proizvodnje stočarskih proizvoda, stvoriti preduvjete veće konkurentnosti i likvidnosti proizvođača u sektorima govedarstva, ovčarstva, kozarstva i svinjogođstva.

Pokazatelji rezultata mjere: Iskorištenost sredstava.

Tablica 17 Izvori financiranja po godinama provedbe

Izvori finansiranja	Državni proračun (€)	SP ZPP (€)	Ostali izvori
	K821074		
	11		
za 2024. god.	60.000,00		
za 2025. god.	60.000,00		
Ukupna planirana sredstva po izvoru	120.000,00		

5. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Ministarstvo poljoprivrede će osnovati Odbor za praćenje kao stalno tijelo koje će biti odgovorno za praćenje provedbe Akcijskog plana za razvoj sektora mljekarstva u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2025. godine. Glavni cilj Odbora je praćenje je ocjenjivanje napretka u postizanju ciljeva i uklanjanje prepreka koje ometaju realizaciju Akcijskog plana. Osim toga, Odbor će biti zadužen za prikupljanje, analizu i pružanje drugih relevantnih informacija o specifičnostima provedbe Akcijskog plana. Zadaće Odbora za praćenje, između ostalog uključuju:

- pripremu, analizu i usvajanje Izvješća o učincima provedbe Akcijskog plana;
- po potrebi ažuriranje Akcijskog plana mjerama (dopunama / izmjenama) kojima će se prilagoditi promijenjenim i novim okolnostima ili potrebama;
- sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana aktivnosti za sljedeću godinu.

Odbor za praćenje predložit će članove operativnih timova koji će se imenovati na razini županija i/ili regija, a koje će činiti dionici provedbe Akcijskog plana. Operativni timovi za provođenje Akcijskog plana bit će zaduženi za kontinuirano praćenje i unapređivanje provedbe, trendova i učinaka Akcijskog plana, usmjereni na komunikaciju i podršku prema korisnicima Programa.

Akcijski plan za provedbu Programa razvoja sektora mljekarstva u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2025. godine podliježe postupku vrednovanja tijekom izrade, provedbe i nakon provedbe. Postupkom vrednovanja utvrđuje se ostvarenje rezultata mjera te ključnih pokazatelja Akcijskog plana.